

jest mnogo hraniva; isto njihovo mladikovo lišće jest posve ukusno svakom čovjeku, doim starije jest plamenita kruna našoj domaćoj stoci. Sjemenja od rečenih englezkih repah, nabavljaju se u zavodu Beckom kod gosp. *Elyer-a & Com.*, II. Bezirk, Gärtnergasse N. 32 i jesu od dvih vrste; jedna zvana *Footon hybrid* pod brojem 730, a druga *White globe* pod brojem 731 imenika onoga zavoda, kojeg su mi to skoro udvornom poslali. Ja ovu trgovinu svakom preporučam, jer sam još kao bivši upravitelj gospodarstva i sumarnarstva u Hrvatskoj o njezinom se postojanju mnogi puti uvjerio. I ciena nije pretjerana.

Ja ovaj prijateljski člančić mom dragom seljaku tople preporučujem na vraženje, zanjung izkustvom da je repa u gospodarstvu od velike koristi, te bi ju svaki poljodjelac što moguće više sijati morao.

I aždija bi naš seljak imao što više moguće uznažat hranivo, i za se i za svoju domaću stoku. Ima sijati žito svake vrsti, krnau, naročito djetelinu, ima sadit viograde, masline, i svako roće, krumpire, repe, kupus, rotkve, svake drsti, i svakog imena, ako mu je stalo živiti; i no imat potrebu od drugoga. Ta znate što su današnji *bedušni trgovci*, kod vas, seljaci moji, stisno nećete? Oni vam zajmu nečista i tako reknu novajzla žita, kuruze, prosa, bara, bobu, itd. itd., što vam drago, ali za jedan vrgan hoće *delije četiri* i više dobitka, kao što već sad mnogi i mnogi kamatari-trgovci u Dalmaciji čine. Toga radi prikriti vam braćo iz svoga grla: da ove godine, njavaju se veći dio našeg naroda u obiljavu žetvu, valja štedit i no prodavat preko teške potrebe ni pšenicu, ni kuruz, ni sočivo, itd., već ih držati za drugu godinu, jer za dobrom godinom dođe obilno zla, a kad seljak ima žita u hambaru, nema potrebe dužiti se u *bedušna kamataru*, i no boj se glada.

Još sam ti voljan, mileni moj seljače, mnogo toga koristiti pričati, ali za danas dosta, jer moram za po ure u krevet, pošto će me *nenilodna groznica* ubiti. Zaleđ pak tibi lepa zdravlja, jesam Troj odani pohratim

N. Vozlić.

Različite vesti.

Nj. Veličanstvo car i kralj Franjo Josip I. i hrvatski jezik. „Edinost“ br. 29. javlja, kako je „neki trabant“ tekao pred c. kr. namjestnikom tršćanskim, vječnim se po Krauu, i preporečivao, da se samio njemački govori. Izvješćuje po „Našoj Slogi“, kako je isti gosp. namjestnik odgovarao na hrvatske podravne u hrvatskih občinah, i preporečivao talijanski i njemački jezik a nigdje hrvatski. Dodaje dogodjaj, koji bi zavriedio, da se ga zlatnim slov. tiska. *Kad je naš presvičeli car zadnjih po Istri, došlo je k njemu hrvatsko odaslanstvo (deputacija). Govornika toga odaslanstva naučili su talijanski govor. Kad je počeo svoj govor sa riječmi „Sakra Majekta“ i car vidio, da govornik talijanski nema, pokucuo mu je po ramenu i rekao: „Po svoje, po svoje govorite!“ — Kod toga veli još „Edinost“, da komentara potreba i da „preporučanje talijanskoga jezika podpišu svi irredenti, i njemačkoga svi Schönereri“.*

Službeni jezik. C. kr. sud u Pazinu tiska oglas za občinu tinjansku talijanskim jezikom. C. kr. sud na Voloskom tiska svoje oglas za Brnčice i Brnuse talijanskim jezikom. C. kr. prisivni sud u Trzin tiska svoje oglas za Hoste i Studenu talijanski. Za Pasjak, Snašk, Novokračnu njemački. Predsjednik kotarskoga školskoga vjeća u Pulju raspisuje službu podučitelice u Kanfanaru, gdje ima bit učevnim jezikom slavenski, u talijanskom jeziku. To sve u službenom listu za Primorje.

Tu smo. U tršćanskom zastupstvu dogodilo se je pred kratko vrijeme nešto vrlo zanimliva. Kod pozivanja zastupnika oglasio se je g. Naberogj sa *tučoj*. Kod glasanja o stanovitom predmetu, rekao je g. Gorjup *ne*. Obobja dakle rekli su po jednu riječ svojim svojim, jezikom naroda koj ih je izabrao, jezikom pokrajine, jezikom pripoznatim u monarhiji, slovenskim. Kako se je pri svem tom ukomešao Izrael. Na Gorjupov se usvrpoljili su se neki članovi i saboru. Ponovalo se je glasanje. Gorjup odgovara opet *ne*. Vika još veća. Glasovalo se je po treći put. Gorjup *ne*. U sabornici zavilava takova razjarenost, te se čudimo, što se nije vikalo „propni ga, propni ga“. Velika većina zastupnika, i onih, koji bijahu sdogovorom s vladom izabrani, zapostila je sabornicu protestirajuć

proti slovenskomu jeziku. Na to nap.sala je „Edinost“ članak *Tu smo*. Veli, da nema, kako je c. kr. namjestništvo grofa Taaffe-ja obavjestilo, boji se ipak, da nije Slovincem ugadno. U toj bojazni podkropljuje ju „Triest. Zeitung“, koja već duže vremena kaže, kakav vijetar kod zemaljske vlade puše. Na navale to novine i nekjih talijanskih odgovara „Edinost“: „Slovinci na Tršćanskom stanujemo na svojoj zemlji, koju smo od djedovih i pradjedovih zadržali, sa žulji na rukah odijelavali, kao svoju drago domovinu uvijek hrabro i junacki sebi i svojemu Gospodaru, presvatomu vladaru branili, ljubav i vjernost svojom krvlju počitali. Mi smo tu bili, smo tu sada, i hoćemo tu ostati još u buduću.“ — Na svrsi spominje Talijane u Tršćanskoj, neka nebudu proti slovenskim pravicom, jer bi mogli i svoje izgubiti: koj drugomu jama kopa, sam u oju pada. Ključno njim još jednom tu *smo*, podaje njim pomienicu ruku.

Promjeno u tršćansko koparskoj biskupiji. Č. g. Brozovar Josip do sad kapelan u Lanišću ide u istoj službi u Boljunc. Č. g. Urbanac Anton, uprav. župe tinjanske, ide kao kapelan u Plavje, od kud će upravljati i tinjansku župu. — Do dne 15. Augusta je raspisan natječaj za boljunsku plovaniju. — Dne 26. pr. mjes. premiuu u Gosposolu otac Dauljan, kapucin u tršćanskom samostanu. P. U. M.

Dar. Prosv. gosp. dr. Juraj Dobrila tršćanski biskup dao je pripomoć od 50 for. za nabavu zvonovah u Vodican.

Na muškome učiteljištinu za Primorje u Kopru radilo je, kako doznajemo iz „Slov. Naroda“, izpit zrelosti 40 učiteljah, i to 24 Slovence, 4 Hrvata i 12 Talijanah. Od njih usposobljeno je i za njemačke škole 10 njih, i to 8 Slovence, 1 Hrvat, i Talijan. Svih 40 učivalo je, kako bitamo u „Slogi“, točnom svojih naukah 19000 for. državne podpore. — Mi k tim brojevom samo dodajemo: da se do prije 5 godinah učitelja za Primorje samo njemački i talijanski odgajalo, te da se je u njih i proved učiteljah sa talijanske i njemačke škole odgojilo; da su u Istri odgojena dosad hrvatski neka dva učitelja, i da ima u Primorju 160,000 Hrvata, a nekakvih 12,000 Njemacah. Tako se nam Hrvatom u Primorju pravica kroji!

„Slavija“, osjogiravajuća banka u Pragu, ima svoj glavni zastup u Ljubljani. Društvo „Slavija“ je dobro i solidno te se može očinstru preporečiti. Ovoga č. mjeseca propuovat će čitavu Istru glavni zastupatelj toga društva te potražiti u pojedinih kraljevih zastupnikah a nastojati će da je predjudice utemelje. Društvo je slavensko, pokazalo se već u raznih sgoalah savim točnim to ga stoga preporečamo svim rodoljubom.

Napredak u kneževini Bugarskoj. Stopr pred dvio godinu postala je ta knežovina. Stopr pred trije godine oslobodio se je taj bratinski nam usrdil turakoga jarma. A već sad napreduje on tako da će u kratko vrijeme nadomjestiti ono, što se je na njem zapemarilo. Osobito mnogo radi se na prosvjetnom polju. Narod sam zastupan u svojem saboru zauzimlje se brizno za to. Taj sabor dozvolio je ministarstvu nastave veću svotu nego je ono pitalo. Za nastavu samu ima se potrositi preko milijuna franakah. Profesori mnogo su bolje plaćeni neg ostali činovnici. Građi se sgrada gimnazijalna u Sofiji, isto i za ženako učiteljišće u tom gradu. Prauredjuje se muško učiteljište u Caribrodu, a ustraja novo u Silistriji. Za narodnu knjižnicu dozvolio je sabor 30,000 franakah. Za podporu strovaština pučkim školam, koje moraju obćina same nadziravati, dozvoljeno je 300,000 franakah. — Kako smo mi Hrvati u Istri mnogo za Bugari! Pripadatel svih naših obćinah plaćaju školske namete. Nemažu školske sgrade, nejmaju škole, za koju plaćaju. Njihov norac rabi se za uzdržavanje tobož pretežno kultiviranijega i civiliziranijega talijanskoga naroda. Nebi li se ugledalo u Bugarsku pak pomoglo do sazidanja školskih sgradah onih obćinam, koje si jih strovašno sagraditi nemogu.

Tók Novacah polag Borse u Trstu
od 16—29. Julija 1880.

Dne	Carakani (tečaj)	Napoloni	Libre ster.	Prid. ser. (tečaj)	Dne	Carakani (tečaj)	Napoloni	Libre ster.	Prid. ser. (tečaj)
16	21.50	9.33	11.73	—	22	21.50	9.33	11.73	—
17	21.50	9.33	11.73	—	23	21.50	9.33	11.73	—
18	—	—	—	—	24	21.50	9.33	11.73	—
19	21.50	9.33	11.73	—	25	21.50	9.33	11.73	—
20	21.50	9.33	11.73	—	26	21.50	9.33	11.73	—
21	21.50	9.33	11.73	—	27	21.50	9.33	11.73	—
22	21.50	9.33	11.73	—	28	21.50	9.33	11.73	—
23	21.50	9.33	11.73	—	29	21.50	9.33	11.73	—

Pregled tršćanskoga tržišta.

dne 29 Julija 1880.

	OD		DO	
	for.	gr.	for.	gr.
Vosak primorski i ugarski za 100 kg	103	—	120	—
Kafa Portoriko	75	—	80	—
S. Domingo	69	—	80	—
Rio polag vrsti	33	50	37	—
Cukar australski	33	75	34	25
tubi	—	—	—	—
Crtoja trave bubačo (Gri-sautom)	150	—	165	—
Naručte skrinjica	—	—	—	—
Karube puljzko	3	50	7	25
lorantinsko	—	—	—	—
dalmatinsko	—	—	—	—
Smokro Kalamata puljzko	9	—	10	—
Limuni skrinjica	95	—	104	—
Bademci (ili) mandule pulj.	95	—	104	—
dalmatinsko	—	—	—	—
Lestajci	28	—	31	—
Šijta	10	—	24	50
Paoica ruska	11	—	11	03
ugarala	—	—	—	—
galaska	—	—	—	—
Kukuraz (turkija) ruski ugarski	7	10	—	—
Raž	9	25	9	50
Jošau	—	—	—	—
Zob ugarska	8	—	8	50
arabanska	—	—	—	—
Pasulj (šalji), polag vrsti robe	8	—	9	—
Bob	14	—	14	30
Loda	19	25	22	50
Oriz talijanski	15	25	17	—
ingozki (Kijajki)	15	25	17	—
Vuna bosanska	30	—	100	—
scotrijska	110	—	115	—
arabanska	—	—	—	—
istarska	—	—	—	—
Danko koruška jolorio	48	—	92	—
istarska	43	—	72	—
Oredu	11	10	13	50
bukorio	7	00	12	—
Ulje itali, njele vrsti za 100 kg	13	—	45	—
najbolje	54	—	70	—
srojnje vrsti	—	—	—	—
dalmatinsko	—	—	—	—
istarsko	12	—	41	—
Kemona ulje u barilah u keatiah	13	—	15	25
Kafa strojno nako	165	—	185	—
suhu voljoro nako	70	—	90	—
dalu, ist. i bos.	90	—	100	—
Janjeće nako za 100 kom.	60	—	75	—
dalmatinsko	60	—	75	—
kafje	—	—	—	—
vudone snho	—	—	—	—
rože za 110 komadah, u srebro	28	—	35	—
Bakalar	20	—	20	—
Sardale i baril za 100 kg	20	—	22	—
Vitriol mozi. za 100 kg	20	—	22	—
zeleni	—	—	—	—
Maso	65	—	80	—
Loj dalmatinski i naki	30	—	42	—
Balo	19	—	30	—
Mast (silo zastopljeno)	48	—	54	—
Slanina	—	—	—	—
Bakija stolar (100 litarah)	30	—	—	—
Galvici istarski za 100 kg	8	—	—	—
rij naki	7	—	7	25
istarski	—	—	—	—
Ličice od javorije	12	—	14	—
Viskio strgošine (Gripala) sploh	31	—	48	—
Mas	35	—	—	—
Kamber (jabučce od javo-riko)	12	25	13	—
Pakal baril od 100 kg	3	75	9	—
Cunje (straco)	2	—	18	—
Katram dalmat.	14	—	15	—

Častnim crkvenim oskrbničtvom.

Crkvenimi je zakoni naredjena se u crkvah rabe za službu božju se u crkvah jedino iz voska. Pošto se od nekoliko godinah počelo mjesec vosak, koji ima služiti za pripravu crkvenih sviećah, mnogovrstni tak. pos. pisani željom, da po crkvenomu zakonu, posluži svim crkvenim oskrbničtvom, pravimi sviećami iz čista voska, prošio je ovdješnju sl. nadbiskupsku kuriju, da bi ona blagoizvoljela nadržati njegove svieće I. vrsti (I. compimento), koje bi imale služiti za crkvenu porabu. I doista, sl. nadbiskupska kurija primi tu ponudu dekretom od 25. marča t. g. broj 466 ustanovivši posebnu nadzorničku komisiju, koja će uvijek skrbno paziti, da moje svieće I. vrsti (I. compimento) budu baš iz prava čista voska.

Takove su svieće vredne svoje pohvale, ne samo zato, što su iz čist. voska, nego jošte što mirno i po malo gore, nekaplju i nekidažu se, vlastito, radi kojih i bjelu odlikovane u raznih izložbah.

Podpisani providjen je uvijek velkom zalogom takovih sviećah svake veličine i debljine, a još k tomu i da plirah, uskrasnih i slikanih sviećah svake vrsti. A da bude č. crkvenim oskrbničtvom laglje, podpisani činit će des. svieće, svim onim, koji ga kakvom naredbom počaste, u najbližuju zelečnicku postaju, poštu, ili luku i to bezplatno (franko) i prosto svake vozane uz cieniu f. 2.50 kilogram (dakle f. 1.00 funt) plativši račun u vrijeme 2 mjesecah, a kasnij m će se isplatam računati 6 po sto god. interesa.

Ako bi tko želio sviećah nize vrste, lahko ga poslužim onimi II. vrsti, čenih „softana“ po f. 2.20 kilo, kanoti i belimi III. vrsti po f. 1.80 kilo istom pogodbom kao odzgor.

Nahodi se kod mene također skladišće kriznih putah u, olegografiji pozlaćenimi i ružinimi okvirji razne veličine po baš spodobnoj cieni, kanoti i izvrstna tamijana i drugih stvari za crkvenu rabu.

U Gorici (Görz) mjes. oktobra 1879.

Alojzjo Bader

sveučer Sjominarska ulica broj 125.

Oglas.

Javljamo našim čitateljem i ostalom stov. občinstvu, da smo pomoću „Matice Hrvatske“ dall preštampali iz „Naše Sloge“

ISTARSKE

NARODNE PJESME HRVATSKE

u posebnu knjigu, koju u malej osmini iznos preko 380 stranaah. Knjiga se može dobiti kod Odpravništva ovog lista po for. 1.

Čist je dobitak namljenjen „Našoj Slogi“ i „Bratovščini hrvatskih ljudi u Istri“, zato se nadamo, da ćemo ju razprodati u najkraće vrijeme.

UREDNIŠTVO NAŠE SLOGE.